

Tartalom

BEVEZETÉS.....	2
KONCEPCIÓ.....	2
CÉL.....	4
MŰVÉSZETTÖRTÉNETI ÁTTEKINTÉS.....	5
INSPIRÁCIÓ.....	14
MŰLEÍRÁS.....	17
MUNKANAPLÓ.....	20
ÖSSZEGZÉS.....	28
KÉPJEGYZÉK.....	29
IRODALOMJEGYZÉK.....	33

BEVEZETÉS

Tanulmányaim alatt számos anyaggal és technikával volt lehetőségem megismerkedni, a kedvenc tantárgyam a formatan volt, emellett a mintázás is felkeltette érdeklődésemet a plasztikák készítése és a képzőművészet iránt. Diplomamunkaként egy funkcionális tárgyat szerettem volna elkészíteni. A használati tárgyak széles választékából azért a tárolóedényeket választottam, mert sokfélék. Sokféleségük megmutatkozik mind a formák, mind a használt anyagok és a tárolt dolgok terén. Utóbbiak a hétköznapitól a szakrális tárgyakig végigvezethetnek minket az élet megannyi területén. Emellett a művészettörténet gazdag példatára is inspirált, de elsősorban az elrejtés és megmutatás különleges misztériuma érdekelt. Ehhez a beton és üveg anyagtársítást választottam. A betonöntéssel először az első éves nyári gyakorlaton találkoztam, ahol Veres Balázs szobrász vezetésével kísérletezhettünk, az üveggel pedig korábban is sokszor dolgoztam. Már itt elkezdett érdekelni e két anyag párosítása, és néhány kísérlet után rájöttem, hogy ez rengeteg lehetőséget rejt.

KONCEPCIÓ

Olyan egyedi tervezésű tárgyegyüttes megalkotását terveztem, ami a képző- és az iparművészet határán egyensúlyozik, kifejezi a kézműves tárgykultúra szaknak a lényegét: az art és design szimbiózisát. Emellett azt az emberi és kulturális igényt is megmutatja, hogy a használati tárgy esztétikailag és technikailag is minőségi legyen.

Három, különböző típusú tárolóedény elkészítésére vállalkoztam:

- az első, ami megmutat,
- a második, ami sejtet és
- a harmadik, ami elrejt.

Ezekhez a típusokhoz igazítom a két anyag arányát: az elrejtés anyaga a beton, a megmutatásé pedig az üveg. Mindhárom típusnál a mértani alapformák közül a négyzetes

hasábból indulok ki, amit különböző arányban síküveggel és üvegrudakkal variálok. Választásom azért ezekre a letisztult formákra esett, mert ezek elegánsak és harmonikusak, és az üveg részek hozzáadásával sem válik túl zavarossá az összehatás. A geometrikus elemek általában a stabilitás érzését közvetítik, de a kompozíció instabilitást, szürreális hatást is sugallhat, például ha üveg lábakon áll a beton hasáb. Mindhárom edény alapja 15 x 15 cm, magasságuk eltérő. Leginkább modern, minimalista belső térben tudom őket elképzelni, ahol fa, kő, üveg, beton anyagok jelennek meg.

A tervezett tárgyakhoz kapcsolható enteriőrök

Enteriőr 1, 2, 3, 4

1. edény: megmutat

Olyan dolgok tárolására szolgál, amiket ritkán használunk, és méltóképpen szeretnénk tárolni. Szívesen nézegetjük őket, ezért a doboz nagy része átlátszó, szinte vitrínként funkcionál, akár beépített világítással. A beton szinte csak az üveglapok összefogását szolgálja. Alkalmas lehet családi ereklyék, gyűjtemény (pl.: érmék), emléktárgyak, „kincsek” mint préselt növények vagy ásványok tárolására. Elhelyezhető akár magánlakásokban vagy közösségi terekben, ahol a hely attribútumát mutatja meg mint pl.: egy község polgármesteri hivatalában a helység jellegzetessége (pl.: kőzet, lelet, növény, tárgy stb.). Mérete: 15 x 15 x 23 cm.

2. edény: sejtet

Hétköznapi használati tárgyak tárolására alkalmas. Fiókokba, rekeszekbe rendszerezhető kisebb dolgokat (mint például irodaszerek, hobby kellékek, pipere) rejthet bele tulajdonosa. Az üveg nem a megmutatást szolgálja, hanem az áttekinthetőséget segíti, mivel a benne lévő

tárgyak nem esztétikai, érzelmi, (szakrális) funkcióval rendelkeznek. Megjelenhet íróasztalokon mind otthon, mind irodában, recepciós pultokon stb. Mérete: 15 x 15 x 12 cm.

3. edény: elrejt

Megjelenése inkább egy plasztikára, mintsem egy használati tárgyra emlékeztet. Személyes természetű, titkos dolgok elhelyezésére való, amiket nem szeretnénk, hogy más kezébe vagy szemé elé kerüljenek. A tárgy nem transzparens. Nyitása bonyolult, fejtörést okoz, záródása pedig trükkös, ebbe kerülhetnek személyes tartalmú levelek, iratok, adathordozók, értéktárgyak, receptek, fényképek, radioaktív tárgyak. Előfordulhat magánlakásokban vagy irodákban. Mérete: 15 x 15 x 19 cm.

CÉL

Célom olyan több szempontból átgondoltan kialakított tárolóedények megtervezése és létrehozása, amelyek egy modern enteriőr részévé válhatnak, de a hétköznapi funkciót különleges módon töltik be. A tárgykultúrán keresztül az életminőség javítása. Szeretem, ha egy tárgy kicsit bizarr és meghökkentő, hogyha anyaghasználatában van egy kis kontraszt, de ezeknek aránya mégsem diszharmonikus. E tárgyak különlegessége egyrészt abban áll, hogy két teljesen különböző karakterű anyagot társítok. A beton nehézkes, erős, stabil, szürke. Az üveg átlátszó, légies, törékeny, szivárványos. Másrészt belső térben, kis méretben alkalmazom az általában külső térben, az építészet által nagy méretben és mennyiségben használt anyagokat. Az egymással látványos kontrasztban álló anyagok így jobban hangsúlyozzák az egyes összetevők egyedi tulajdonságait is.

Az is jó egy tárgyban, ha annak, aki ránéz, támad valamilyen érzete, beindítja a fantáziáját, és eszébe jut valami hasonló – ebben az esetben például egy futurisztikus város. Jó, ha kézhezvételtre, kipróbálásra ösztönöz – ezt a reakciót a különböző záródásokkal próbálom elérni. Ezeknek a tárolóknak az elkészítése nem igényel különleges technológiákat vagy drága anyagokat, mégis igényes és esztétikus design tárgyak hozhatók létre, melyeket egymás mellé sorolva is lehet variálni, hisz egy formacsalád. Mindkét anyag időtálló, így még jobban kihangsúlyozzák a bennük tárolt dolgok értékét.

MŰVÉSZETTÖRTÉNETI ÁTTEKINTÉS

Az általam választott téma, a tárolóedények, minden történelmi korszakban fontos funkciót töltek be az emberek életében. Valamit elkülöníteni a többitől, megkönnyíteni a dolgok közti szelektálást, rövidebb, vagy hosszabb ideig tárolni, egy helyen tartani, megőrizni, emlékezni – főként ezeket a funkciókat látták el. Ami közös a tárolóedényekben – hogy mint az embereket a ház –, a tárgyakat is fal veszi körül, és felül általában fedettek. Ahogyan a ház az embereknek, úgy a tárgyaknak a doboz lehet a „lakóhelyük”, az üveglapok pedig kis ablakokat nyitnak ebbe a zárt térbe.

Az edények hagyományosan két nagy kategóriába oszthatók: egy részük kultikus célokat szolgált, temetkezés, varázslások, templomi szertartások kellékeiként. Nagyobb részüket azonban hétköznapi célokra alkalmazták, étel-ital tárolására és tálalására, szépítkezésre, személyes tárgyak (ruhák, ékszerek) befogadására. A tárolóedények anyaga változatos, és az új anyagok megjelenése is befolyásolja a formájukat. Az anyagok lehetnek természetesek, mint a kő, fa, bambusz, háncs, vessző, papír, kerámia, porcelán, illetve mesterségesek, mint a fém, üveg, beton, műanyag. A következő áttekintés nem a teljesség igényére törekszik, minden korból egy-egy fontosabb, vagy érdekesebb példát emelek ki.

Őskor

Az őskorban a kultikus tárgyak nagyobb jelentőséggel bírtak, mint a használati tárgyak. A kultikus tárgyak segítségével hitük szerint befolyásolhatták a természeti erőket, aminek ki voltak szolgáltatva. Ezen belül ezek a tárgyak a földi életben, és azon túl is szolgálták őket. A földi életben az élelemhez kapcsolódó (gabona, magvak) tárolóedények kaptak fontos szerepet. A kultikus és praktikus funkciót egyesítő, jellegzetes tárgyak voltak a termékenységet szimbolizáló, női testet formázó gabonátároló edények, mint az *Őcsödi Vénusz* (i.e. 5000) vagy a *Kökénydombi Vénusz*¹ (i.e. 5000) (Domanovszky, 1981).

A halottkultusz szolgálatában álltak a különböző alakú halotti urnák, amiket sokszor kocsi alakúra formáztak, hogy szimbolikusan átgördítsék a halottat a túlvilágra (Budakalászi kocsi alakú urna, i.e. 3000). A hétköznapi evést, ivást szolgáló tárgyak eleinte termésekből (kókuszshéj, tökhéj), koponyákból, később kőből, kerámiából készültek.

¹ Nő alakú edény, az I. kökénydombi Vénusz. <http://tornyai muzeum.hu/gyujtemeny/regeszet/no-alaku-edeny-a-kokenydombi-i-venus 127.html>, (2024.03.08.)

5. Tál emberi lábakkal

i.e. 3700–3450

Egyiptom, kerámia (vörös csiszolt)

13.2 x 13.7 x 9.8 cm,

Metropolitan Museum, New York

6. Etető edények

késő bronzkor, Ausztria

kerámia, 10 x 12 x 5,7 cm

Wien Museum

7. Nő alakú edény, a

kökénydombi I. Vénusz

neolitikum, kézzel formált

kerámia, 21,2 x 11,5 x 0,5

cm, Tornyai János Múzeum,

Hódmezővásárhely

Ókor (i.e.: 3000–i.sz.: 400 k.)

A halottkultusz az egyiptomi kultúrában is nagy szerepet kap. Bizonyos tekintetben az elhunytak múmiájának szarkofágjait is tekinthetjük „tároló edényeknek”, de a halott belső szerveit tároló, négy darabból álló *canopus* edényeket szintén (Hart, 1992). A négy edény egy-egy szimbolikus alakot ábrázolt, akik a belsőszervek védnökei voltak. Készítettek üvegedényeket is, amelyek formáját úgy alakították ki, hogy egy lebomló magforma köré olvasztottak üveget. Mielőtt átvándoroltak volna a túlvilágra, az edényeket étel, ital (sör, bor, olaj), és szépítkező szerek tárolására használták. Jellemző edényeik a palack, kehely, tégely, hombár voltak.

8. Kanópuszedény

i.e. 1327-1318, Théba
alabástrom, aranyfüst,
85,5 x 54 x 54 cm,
The Egyptian Museum, Kairó

9. Kerámia füstölőtartó

i.e. 2000, Tell-Basmosian,
kerámia, Sulaymaniyah
Museum, Irak

Mezopotámia egyik talányos lelete az Uri kazetta,² amelynek funkcióját nem tudták pontosan megítélni. A doboz alapja fa, bitumenbe ágyazott lazúr, kagylóhéj és karneol borítja. Egyes hipotézisek szerint katonai jelvény, de egy sumér hárfa hangdoboz is lehetett. A fazekaskorong megjelenése is ehhez a korszakhoz köthető, ami elősegítette a forgástest alakú edények elterjedését.

Az ókori görög művészetben számos edénytípust fejlesztettek ki, amelyeknek formáit az eltérő funkciókhoz (étel, ital, szépítkezőszerek, ékszerek tárolása) igazították. A vázákat különböző stílusú festéssel (geometrikus, fekete- és vörösalakos festés)³ díszítették, témáikat gyakran merítették a mitológiai történetekből. Az edények formáit a végsőkig tökéletesítették, hogy kifinomult, harmonikus alkotásokat hozzanak létre. Talán ezeknél a tárgyaknál legszembetűnőbb az edények hármasság tagolása: talp, test, nyak (száj). A bőség zavarában én a *pyxist*⁴ emelném ki, mert szerintem ez mutat hasonlóságot az általam tervezett tárgyakkal (lábbal megemelt kis méretű dobozka, valószínű krémek tárolására szolgált).

² Uri standard, Kr.e. 2500, British Museum, London.

https://www.britishmuseum.org/collection/object/W_1928-1010-3 (2024.03.08.)

³ Feketealakos amphora, Kr.e. 520-500, British Museum, London.

https://www.britishmuseum.org/collection/object/G_1843-1103-97 (2024.03.08.)

⁴ Terrakotta pyxis, Kr.e. 460 k., Metropolitan Museum, New York.

<https://www.metmuseum.org/art/collection/search/247535> (2024.03.08.)

10. Terrakotta pyxis
i.e. 3-2. sz., Macedónia
terrakotta, 13.4 x 15.1 cm,
Metropolitan Museum, New
York

11. Fedeles üvegmozaik pyxis
1. sz., öntött üveg, 4.9 x 4 x 4.2
cm,
Metropolitan Museum, New
York

Középkor: (400-1500 körül)

A középkorban újabb tárgytypusok jelennek meg a keresztény liturgia miatt, ezért ezek nagy része is kultikus. A templomban található tároló edények egyike a *tabernákulum*, amely az oltáriszentséget tároló szekrény. Egy másik példa a *szaurotéka*,⁵ ami ezüsttel borított falap, ládika, mely szent kereszt ereklyét tart, vagy a *monstrancia*⁶ (úrmutató) ostyatartó, mely csiszolt üvegen keresztül látható, valamint tömjén füstölők, szent olajtartók.

12. Monstrancia
15. sz., réz, ezüst, üveg,
45.3 x 18.3 x 13 cm
Metropolitan Museum, New York

13. Pyxis festett mintával
12-13. sz., elefántcsont, festett, aranyozott
rézövözet foglalatokkal, 12 x 11.3 x 12.1
cm, Metropolitan Museum, New York

Erzsébet királyné házioltára egy szép példája annak, hogy a tárgy átveszi a gótikus épület formáját, és magánszemélyek lakásában is megjelent a házioltár (Voit, 1983). A hétköznapi élethez tartozó tárgyak köre is gazdagodik: pl.: tükörtartó, dohánytartó, játék dobozok,

⁵ Az esztergomi szaurotéka. https://library.hungaricana.hu/hu/view/EsztergomKonyvek_122/?pg=29&layout=s (2024.03.08.)

⁶ Németjárdalvi úrmutató. Mikó Árpád (szerk. 1994): *Pannonia Regia, Művészet a Dunántúlon 1000-1541*. Budapest, Magyar Nemzeti Galéria. https://library.hungaricana.hu/hu/view/ORSZ_NEMG_kv_54_Pannonia/?pg=531&layout=s (2024.03.08.)

ékszertartók, illatszeres dobozok. Megjelentek a céhek, és ezzel együtt a céhkancsók és céhládák.⁷

Reneszánsz (1300-1500-as évek)

A reneszánsz idején elsősorban a világi élethez kapcsolódó tárgytypusok gazdagodtak. Főként az új élvezeti cikkek számára készült tárolók, mint pl.: teatartó doboz, kávéskanna, ecet-, olajtartó, cukortartó, sótartó, mustártartó, méreg- vagy emléktartó nyakékek, varródobozok, lőportartó, piknikes doboz, rekeszes utazódoboz (Melegati, 1996). Itáliában megjelennek a patikaedények, *albarellók* (Melegati, 1996), amelyek a bambusznád szárának formájára emlékeztetnek, kis peremüket pergamennel kötötték le. Először fából, később majolikából készültek. Gyakran portrét, jelenetet, vagy feliratot festettek rájuk. A manierizmus egyik kiemelkedő használati tárgya Benvenuto Cellini sótartója (1540-43), ahol a funkció háttérbe szorul a tárgy szobrászi jelentősége mellett (Gombrich, 1987).

14. Galleria dei Lavori, Firenze – Francesco del Truppo: **Barberini Cabinet**, 1606–23 k.
59.1 x 96.8 x 35.9 cm, tölgy és nyárfa különböző egzotikus keményfákkal, ébenfa díszlécekkel, márvány- és palatáblákkal; színes márványból, hegyikristályból és különböző keménykövekből álló pietre dure munka.
Metropolitan Museum, New York

Barokk

A reneszánsz nyugodt, kiegyensúlyozott vonalvezetése után a barokk egy szertelen, szeszélyes, mozgalmas stílust alakított ki annak érdekében is, hogy az embereket bevonzza a templomokba. Nemcsak a gazdagság és a pompa kifejezése volt a cél, de a misztérium növelése is, a túlradó, szédítő belső terekkel. Erős kontrasztok és hatásvadász megoldások jellemzik, pl.: épületbelsőben egy kis szoba után nagy jön, egy sötét után világos. További jellemzői a monumentalitás, patetikusság, bonyolult, túldíszített formák, kacskaringók, ívek

⁷ Céhkancsók. <https://www.arcanum.com/hu/online-kiadvanyok/SzazMagyarFalu-szaz-magyar-falu-1/lebeny-888C/a-tisztas-ipar-8A4B/> (2024.03.09.)

és azok variációi, homorú, domború felületek, ellipszisek, dús aranyozás, az apró részletek kidolgozása, az illúziókeltés, titokzatosság.

A 17. században érkezett a kávé Európába, így megjelennek a kávé, teás porcelán készletek, és kiegészítői, valamint a csokoládés készletek. Mivel a tea ekkoriban drágább volt, így a teáscsészék aprók voltak, a kávé és csokoládés csészék pedig nagyobbak. A teaporokat gyakran lezárt edényben tárolták, hogy a cselédség ne dézsmálja meg, a dobozokat leginkább fatokba helyezték, amiket néha ezüst foglalatú bőrrel, vagy elefántcsont lapocskákkal vontak be. A hétköznapi tárgyakon is megjelennek a barokk ismertető jelei, pl.: teásdobozok, ecet-olaj kiöntők (Forrest, 1998), állat alakú fedeles tálak, és az evés-ivást szolgáló, egyéb kiegészítő tárgyak.

15. Paul de Lamerie: **Tea- és cukortartó dobozban**, 1738/39 ezüst, tölgyfa, rózsafa, puszpángfa és ébenfa berakásokkal, ezüst foglalatokkal
befoglaló doboz mérete: 19 x 33,6 cm, Metropolitan Museum, New York

16. Jean-Claude Duplessis–Charles-Nicolas Dodin, **Tintatartó**, 1759, Sèvres, porcelánmassza, festett és aranyozott, ezüstözött foglalatokkal, 17 x 38 x 27.1 cm, The Wallace Collection, London

Egy tárgyon belül gyakori volt a több anyag használata, pl.: fém, fa, elefántcsont, porcelán, üveg, alabástrom, drágakő. A bútorok is tükrözték a barokk ízlésvilágot. Az eddig egyenes bútorlapok átalakultak ívessé, megjelentek az emeletes, sok fiókos, titkos, zárható rekeszes szekreterek, sok ajtós szekrények. Sok esetben az épület is hasonlított inkább egy díszes dobozra, és fordítva is igaz, a bútorok utánózták az épületeket.

A 18. században a barokk nehézkessége, drámaisága után megjelenik a rokokó, mely a XV. Lajos idejében kialakult gazdasági fellendülésnek köszönhetően a gazdag polgárság körében

kialakult kényelemre és luxusra való igényt elégítette ki. A Franciaországban, Sèvres-ben készült földgömbös tintatartó pompás díszítettsége mellett bizarr érzetet kelt.⁸ Egy sokkal könnyedebb, játékosabb, nőiesebb stílus alakult, mely előnyben részesítette az aszimmetrikus vonalvezetést és a finom pasztellszíneket mint a rózsaszín és a világoskék. Kedvelt volt a fordított körte alak (Forrest, 1998), pl.: teás, cukros dobozok, amit a nyolcszögletes és a gömb forma követett.

19. század

A 19. században szintén nagy divatja volt a díszes, gazdagságot is bemutatni hivatott tárgyaknak, úgymint: tubákos szelencék, üvegcsék, írószertartók, tintatartók, ételhordók, zenélő dobozok.

Az első *Fabergé tojás* 1885 húsvétjára készült, III. Sándor orosz cár (később II. Miklós) megbízásából, aki húsvéti ajándéknak szánta a felesége, Marija Fjodorovna számára. Kívülről egy egyszerű, zománcozott fehér tojás volt, de kinyitásakor a színarany sárgája tűnt elő. A sárgájában egy aranyozott tyúk volt, s abban egy kis cári korona. Annyira megtetszett a cárnénak, hogy minden húsvétra egy új tojást készítettek neki, de ezeknek egyedinek kellett lenniük, és meglepetést is tartalmazniuk kellett.⁹

Új műfajként jelennek meg a katonaládák,¹⁰ amelyben a katona holmiját tárolták. Sajátossága, hogy gyakran a tulajdonos készítette. Méretét a katonaságban lévő vaságyak köze határozta meg. Később, a két világháború között színének zöldnek kellett lennie. A gyógyszereket is olykor dobozokban tárolták, de más egyébnek is voltak dobozai, pl: tintatartó, neszeszer, ügynöki termékminta, polyphon, levélbontó kés. Egy másik ládatípus is megjelenik, a tulipános láda, melyben a kelengyét tárolták.

20. század

Bár az *Arts and Crafts* (1880-1920) mozgalom a 19. század végén indult Angliából, a 20. századi modern mozgalmak előfutárának is tekinthető. Alapja a dekoratív kézműves

⁸ id. Jean-Claude Duplessis és Charles-Nicolas Dodin: Tintatartó szett, Sèvres-i porcelán, 1759. Wallace Collection, London. <https://www.wallacecollection.org/explore/collection/search-the-collection/ecritoire-%C3%A0-globes-inkstand/#&gid=1&pid=1> (2024. 03. 09.)

⁹ Fabergé, The Imperial Eggs. <https://www.faberge.com/the-world-of-faberge/the-imperial-eggs>, (2024.03.10.)

¹⁰ Katonaláda, Magyar Néprajzi Lexikon. <https://www.arcanum.com/hu/online-kiadvanyok/Lexikonok-magyar-neprajzi-lexikon-71DCC/k-72CDA/katonalada-72DEB/> (2024. 03. 10.)

mesterség volt, az ipari forradalom óta elterjedt gépi sorozatgyártással szemben.

Emblematikus képviselői William Morris és John Ruskin voltak.

17. Philip Webb – Edward Burne-Jones: **Backgammon játékosok**, 1861, festett fenyő, olajfesték bőrön, sárgaréz, vörösréz, 185.4 × 114.3 × 53.3 cm
Metropolitan Museum, New York

A 20. század az újítások és modernizmus kora lett. A szecesszió a múlttól elszakadva új formanyelvet hozott létre, a növényvilág szertelen, kacskaringós, stilizált motívumait használta. Kiemelkedő üvegművészei Émile Gallé, L.C. Tiffany. Az *Art Deco* (1920-tól) már magába olvasztotta a modern mozgalmak közül a konstruktivizmust, és a szecesszióval szemben megjelennek az egyenes vonalak és a geometrikus tervezés.

A Weimarban alapított Bauhaus (1919-1933) egy olyan nyitott szellemű iskola volt, amely az újszerű konstruktivista szellemet, az anyag, a forma és a funkció közötti egyensúlyt hangsúlyozta. Az épületeknél előnyben részesítette az egyszerű geometriai formákat (kocka, hasáb, henger), és a vasbetont. A nagy üveglakok alkalmazásával a fény szerepe is jelentős lett. Fontosnak tartották az olyan minőségű belső terek, tárgyak létrehozását, melyeket ugyan ipari körülmények közt állítanak elő, de képző- és iparművészek terveznek, és amelyek javítják az életminőséget, funkcionálisak, egyszerűek, miközben esztétikusak is.

A műanyagot, bár 1869-ben „fedezték fel”, mégis a II. világháború után kezd viharos sebességgel Amerikából indulva teret hódítani. Ez a korszak az eldobható tárgyak, pet palackok, ételes dobozok, szatyrok világa. Új design mozgalmak is létrejöttek (Bhaskaran, 2007). 1960-ban megjelentek a minimalista törekvések, amely a formailag lecsupaszított, legegyszerűbb, de mégis egyedi kifejezésre törekedtek, amely számomra szimpatikus eszme. Ezzel szembefordult a *Memphis csoport*, amit Ettore Sottsass bútortervező indított útjára

Milánóban 1981-ben, és ami valójában egy egész designmozgalmat testesített meg. A kreatív alkotókból álló csoport megalakulása egy reakció volt a századközepi modern és a 70-es évek minimalista, visszafogott és egyenes vonalaira. Gondolkodásuk középpontjában a radikális, vicces és a felháborító jelzők álltak, amelyekkel az akkor elfogadott „good design” szelleme ellen mentek. Az art deco geometrikus mintái és a pop art színei inspirálták.

A 90-es években a spanyol tervezők váratlan előretörése egyfajta szellemi megújulást hozott. A kortárs design rengeteg jelentős designere közül én egy spanyol tervező hozzám közel álló tárgyát, Miguel Angel Ciganda¹¹ kabinetjét szeretném kiemelni. A szárnyas oltárokra emlékeztet, de geometrikusan leegyszerűsített, négyzetekre és téglalapokra osztott fiókokból és polcokból álló tárolórendszert mutat, mégsem unalmas. Különlegességét és szerethetőségét, az anyag (fa faktúrák) szépségének kiemelése, és a tárgy bizarr megjelenése adja.

18. Angel Ciganda: *Tárolók*, 1999

¹¹ N. Dvorszky Hédi (2000): *Magyar Iparművészet*, 2000/1, Magyar Művészeti Akadémia Alapítvány, Budapest

INSPIRÁCIÓ

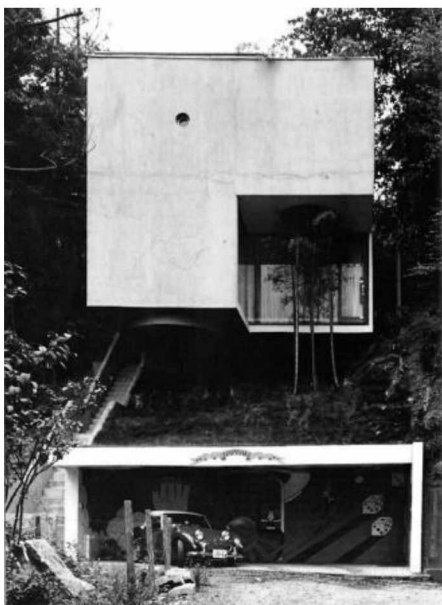
A tárgyak tervezése során egyik legfőbb inspirációm a modern építészet volt, amiben a formák és színek letisztultsága, a terek átláthatósága és az üveg nagymértékű használata ragadott meg. Ezek közül különösen a lábon álló épületek állnak közel hozzám. A Le Corbusier által tervezett *Villa Savoye* talán a lábon álló épületek legismertebb példája.

19. Le Corbusier, *Villa Savoye*, Poissy, 1931.

20. OUALALOU+CHOI: Kilo Architectures: *Látogatóközpont*, Meknes, Marokkó, 2011.

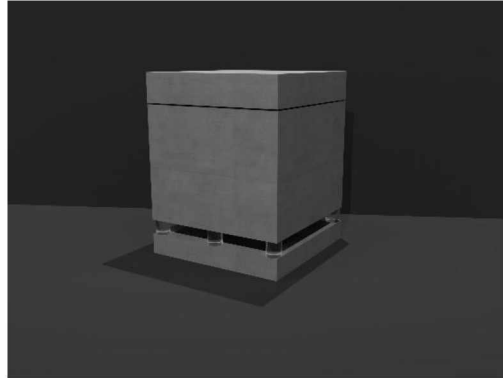

22. Mayumi Miyawaki: *Blue Box House*, Tokió, Japán, 1971

21. Livio Vacchini & Silvia Gmür: *House of the Three Women*, Beinwil am See, Aargau, Svájc, 1995-98

A népi építészetben már a vaskorban megjelentek lábakon álló épületek, mint például a Svédországi „härbre”,¹² amelyet termények, ruhák és különféle eszközök tárolása mellett nyáron alvásra is használtak. A lábakra azért volt szükség, hogy a tárolt dolgokat megvédje a páratól és a kártevő állatoktól. E típusú házakat volt szerencsém látni 2023 nyarán, amikor Svédországban jártam. Ebből kiindulva is született egy doboz tervem. Az üveg lábak szinte lebegésszerű hatást kölcsönöznek a nehézkes betonnak.

23. *Ház, Bjuråker*
Svédország, saját fotó

24. *Dobozterv*

Valamint inspirált még a brutalizmus rideg világa, aminek jellemzői: az anyagszerűség kiemelése, a vakolatlanul hagyott zsaluzott beton, és a szerkezeti elemek megmutatása a külső és belső terekben. Bennem ezek az épületek sokszor groteszk hatást keltenek, és úgy tűnnek, mintha önmaguk paródiái lennének, lásd: szovjet brutalizmus.

25. George Chakhava-Zurab Jalaghania
Bank of Georgia központja
Tbilisi, 1975

Kedvenceim közé tartozik még a skandináv design – amely szemben az általam megszokott magyar tárgy- és környezetkultúrával –, visszafogott eleganciájával és egyszerűségével mutatja meg a felhasznált anyagok szépségét, és nagy hangsúlyt fektet a funkcióra.

¹² Härbre fogalma. <https://sv.wikipedia.org/wiki/H%C3%A4rbre> (2024. 04. 06.)

A művészettörténetben megjelenő tárolásra alkalmas tárgyak közül a kedvenceim a szekreterek, amik számomra szintén titokzatos atmoszférát keltenek. Amit leginkább izgalmasnak tartok, az a feljebb is említett megmutatás-elrejtés varázsa.

26. René Dubois: **Szekreter**, 1770–75 k., festett és lakkozott tölgy, európai lakkozással, mahagóni, akácia, aranyozott bronz rátétekkel, 152.4 x 67.9 x

Egyéb tárgyak:

27. Antik japán **vitrin**

29. Antik keményfa, kínai **tükör doboz** gyöngyház berakással, 1810.

28. Michele J Lee: **Midst**, kabinetsekrény

30. **Lámpás**, Södertälje, Svédország, 1925

Korábbi munkáim között is akad példa olyanokra, amelyek hasonló hangulatúak. A megmutatás, sejtetés és elrejtés az embereknél is megjelenik, nemcsak öltözetükben, hanem személyiségükben is. A társadalom és az egyén is rendelkezik olyan rétegekkel, amiket mások számára láthatóvá kíván tenni (jó tulajdonságok, elért eredmények képességek), amiket sejtet (foglalkozás, társadalmi helyzet), és amiket teljesen elrejt (traumák, rossz tulajdonságok), vagy csak nagyon szűk körben fed fel.

Nagyon izgalmasnak találom a tervezési folyamatot, főként azt a sajátosságát, hogy nagyon sok variáció készíthető, és akár kis részletek változtatása is más karaktert vagy teljesen új funkciót adhat a tárgynak. Szeretek egy témára változatokat készíteni, és általában szeretnék annyi változatot találni, amennyit csak lehet, így néha végtelennek érződik a folyamat.

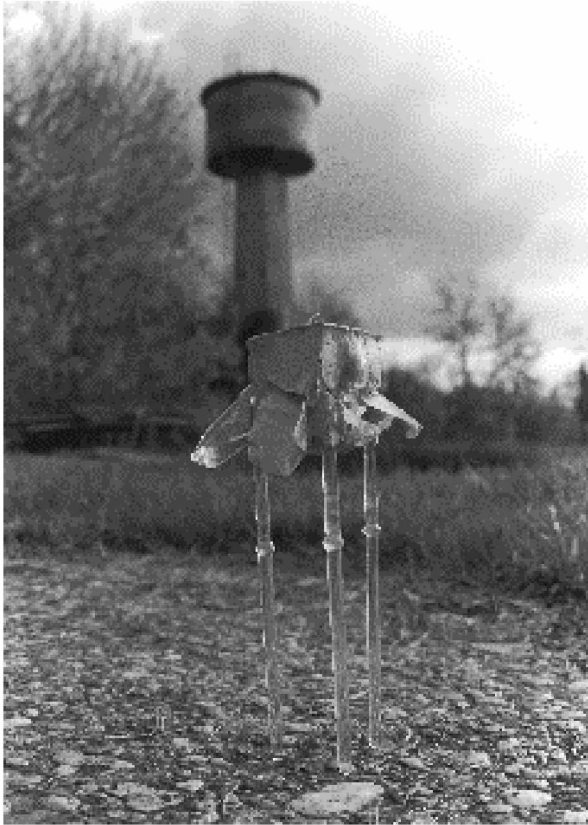
A diplomamunkám tervezésekor rendkívül motivált, hogy egy sajátos atmoszférát teremthetek dobozaimmal a tárolt tárgyak köré. A tárgyalkotásban a kedvencem, hogy olyanra alakíthatom tervezett tárgyaimmal a környezetemet, amilyenre csak szeretném, ezzel kicsit kiszakadhatok a hétköznapi, átlagos, szabványos világból, ami engem gyakran stresszel. Egy szép tárgy (szép anyag, forma, szín) látványa könnyen befolyásolja a hangulatomat, mivel erre érzékeny vagyok.

MŰLEÍRÁS

Előzmények

Az elsőéves betonkurzuson szinte egyből a beton és üveg társításával kezdtem el kísérletezni, akkor jutott eszembe egy házszerű betonhasáb üveg „ablakkal” az oldalain, ami négy vékony üveglábon áll. Másodévből plasztikus falburkolat tervezési feladathoz készítettem beton és üveg burkolóelemeket, melyek szintén letisztult, geometrikus formájúak, szintén emlékeztethetnek épületre lépcsős felületük és üvegfaluk miatt. A harmadévből első félévében a műtermi gyakorlat órai feladata a diplomamunka előtanulmányaként készített tárgy kivitelezése volt. Én az üveg és beton kombinációjával szerettem volna egy olyan tárgyat elkészíteni, ami formavilágában és arányaiban megegyezik a tárolóedényeimmel, viszont léptéke nagyobb, szinte bútordarabként kezelhető. Így jött létre egy kb.: 50 x 50 x 50 cm-es asztal, melynek beton lapját áttörik az üveg lábak – ezzel felszínre hozva a lábak alaprajzának kompozícióját.

32. *Beton és üveg asztal* (2023)

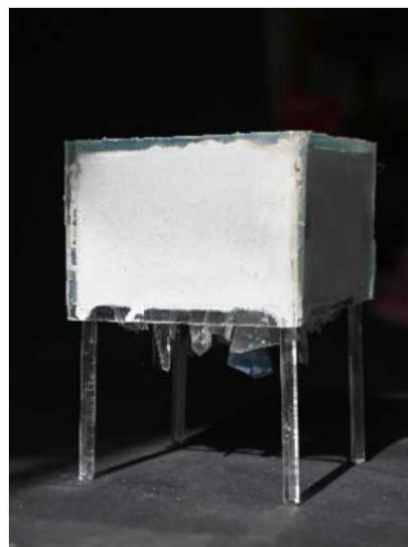
31. *Beton és üveg kísérlet 1.* (2022)

33. *Plasztikus falburkolat, beton és üveg* (2022)

34. *Beton és üveg kísérlet 2.* (2022)

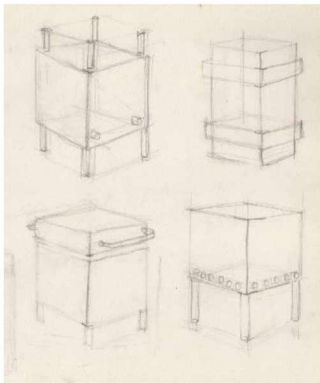
35. *Beton és üveg kísérlet 3.*
(2022)

36. *Beton és üveg gyertyatartó*
(2022)

Technológia

A tervezést szabadkézi rajzos vázlatokkal kezdem. Majd ezeket Rhino 3d programban megszerkesztem. Ezen program megtanulása számomra az egyetemi tanulmányaim alatt megszerzett ismereteim egyik leghasznosabbika. Lerajzolom egy doboz formáját, különböző változatokat készítek az alapforma különböző arányaival és láb, fül megoldásokkal. A negatívok belsejét hungarocellból vágom ki cekász segítségével, a külsejét pedig üveglapokkal veszem körül. Ezen negatívokba öntöm a betont, amibe még megkötés előtt elhelyezem az üveg részeket. Megkötés után kisebb csiszolásokon kívül más utómunkálatokat nem igényel.

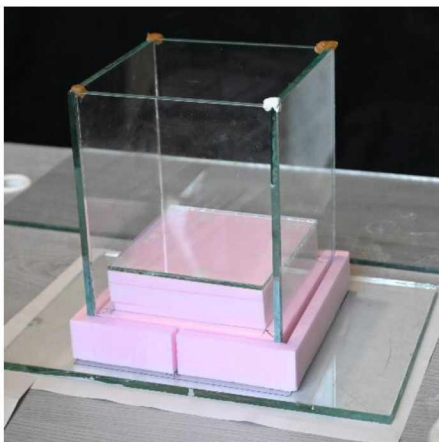
37. Vázlatrajzok

38. Hungarocell szabása

39. Negatív összeállítása

40. Öntőforma összeállítása

41. Betonöntés

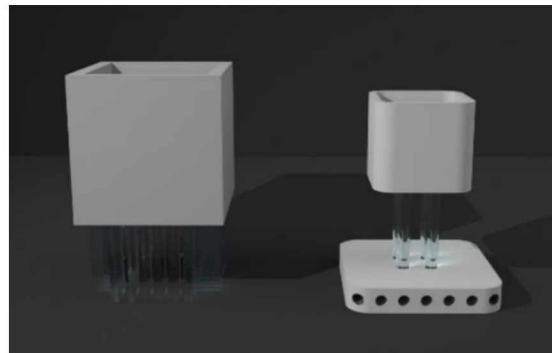
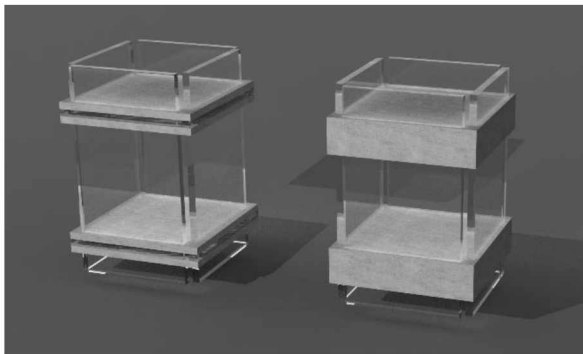
42., 43. Forma kibontás előtt és közben

Felhasznált anyagok

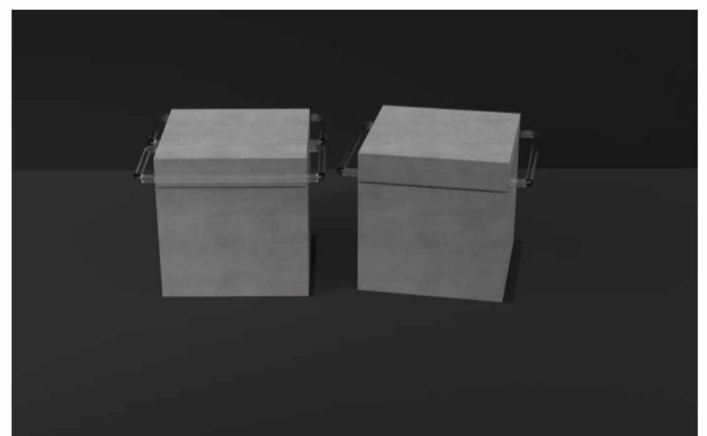
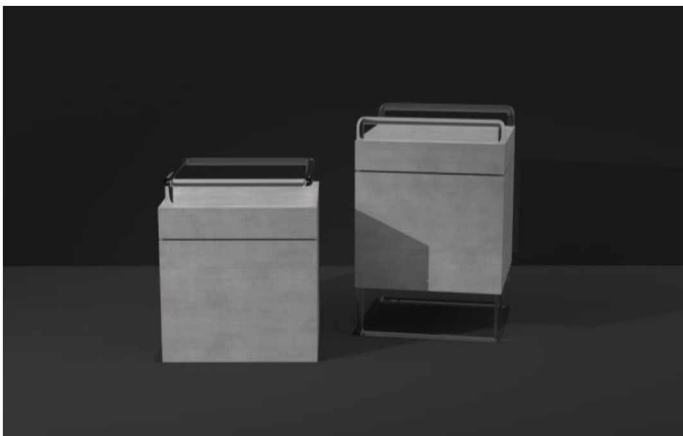
A felhasznált anyagokban közös, hogy mindkettő szilikátszármazék. Az üveg különlegessége az, hogy bár szilárd anyagnak tűnik, igazából egy túlhűtött folyadék. A legtermészetesebb műanyagnak is nevezik. Környezetbarát jellege abban mutatkozik meg, hogy az alapanyagai mind természetes anyagok, és hogy végtelenségig újrahasznosítható. 4 és 5 milliméteres síkületet, valamint 8 mm-es átmérőjű boroszilikát üveg rudakat használtam fel. A boroszilikát ismérve, hogy ellenállóbb az átlagos üvegnél. Általában laborüvegek készítéséhez használják, mivel kevésbé érzékeny a hirtelen hevítésre és hűtésre. A beton, amely már a római kortól létezik, egy szokásos építőanyag, de az utóbbi években terjedt el designtárgyak alapanyagaként is.

MUNKANAPLÓ

Már közvetlenül a témaválasztás után sok ötlet jutott eszembe és megpróbáltam minden kezdetleges tervet lerajzolni, amikből később kiindulhatok. Ekkor még leginkább a három funkciótól függetlenül rajzoltam formákat.

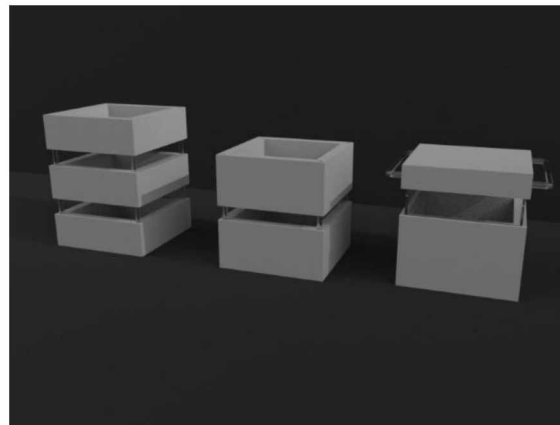
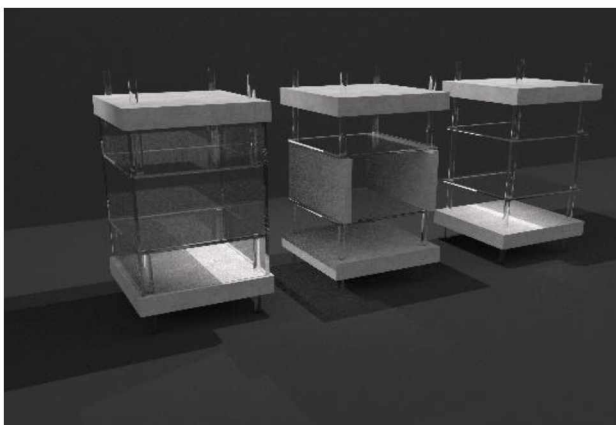
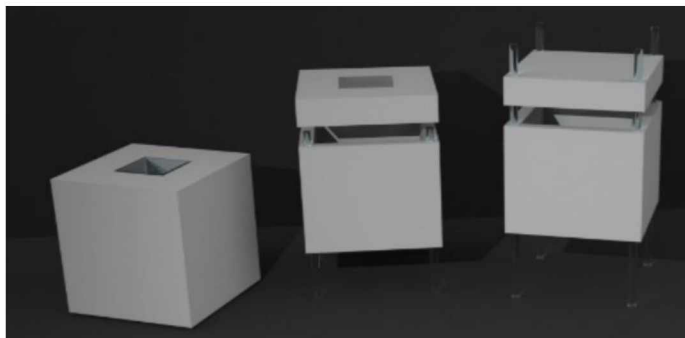

44., 45., 46. *Kezdeti ötletek* 1.,2.,3

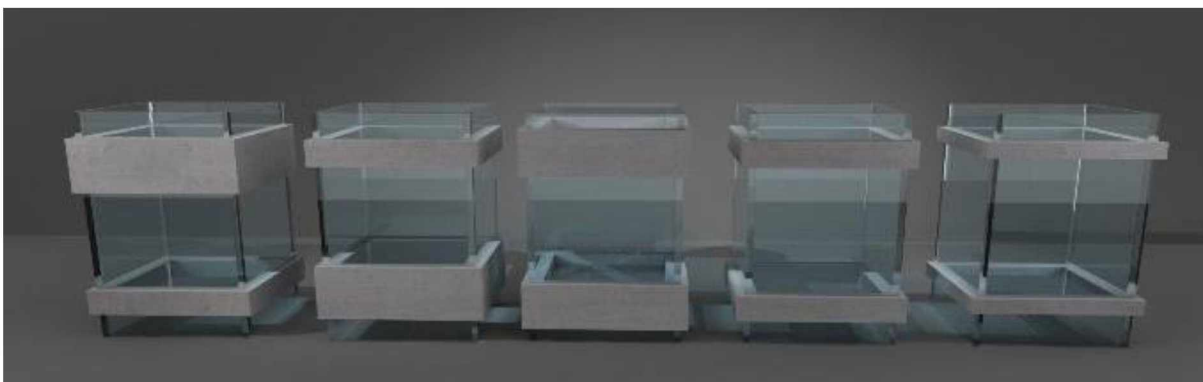

47, 48. *Fül variációk* 1., 2

49., 50., 51., 52. *Kezdeti ötletek* 4., 5.

Miután már számos formavázlatot készítettem, elkezdtem őket rendszerezni az alapján, hogy melyik kategóriába passzolnának leginkább. Itt figyelembe vettem gondolati, használati és vizuális szempontokat. Majd konzulenseimmel (kezdetben Balvin Nándor formatervezővel) átnéztük ezen vázlatokat, és megbeszéltük, hogy melyeket érdemes tovább fejleszteni.

53. *Megmutat doboz arány vázlatai.*

Mindhárom edény elesben való megvalósítása előtt készítettem egy próbatárgyat, hogy a kivitelezés során fellépő buktatókat megtapasztaljam, és megoldásokat kereshessek rájuk, emellett jó alkalom volt a technika gyakorlására is. Először a tárgyak negatívját úgy terveztem elkészíteni, hogy 3D nyomtatóval kinyomtatom az edény azon részeit (a pozitívot), amik majd betonból lesznek, majd szilikonnal negatívot veszek, és ebbe öntöm a betont.

Később az is eszembe jutott, hogy egyből a negatív formát nyomtassam ki. Ezt a technikát azért találtam gyakorlatban előnytelennek, mert a 3D nyomtató pontos beállításának hiányában a formák sorjásak lettek, és csak hosszas csiszolással lehetett őket összeilleszteni. Ezután tértem át arra a formakészítési variációra, amit az iskolai kurzuson megismertem.

A tárgyak kivitelezésének úgy álltam neki, hogy először kiválasztottam egy edényt a tervek közül, aminek 3D-ben megrajzoltam a negatívját, az alaprajzát rárajzoltam egy üveglapra, majd elkezdtem felépíteni a negatívot. Fontos volt, hogy ennek részei pontos méreteket kövessenek, hogy az edény és a fedele zökkenőmentesen illeszkedjenek. Az edény üreges részei hungarocellel vannak kizárva, amit később könnyű eltávolítani, a forma külső falait üveglapok alkotják, ami azért előnyös, mert szép, sima felületet kölcsönöznek a betonnak. Kivétel az „elrejt” doboz, mely negatívja hungarocellból készült, hogy a falaiban levő üvegdarabokat bele tudjam sülyeszteni. Készítettem próbát úgy is, hogy egy üveglapra ragasztottam az üveg rudakat és köré öntöttem viaszt, de a viasz a rudak körül nem volt egy szintben a többivel, így a betonfelület „puhának” tűnt.

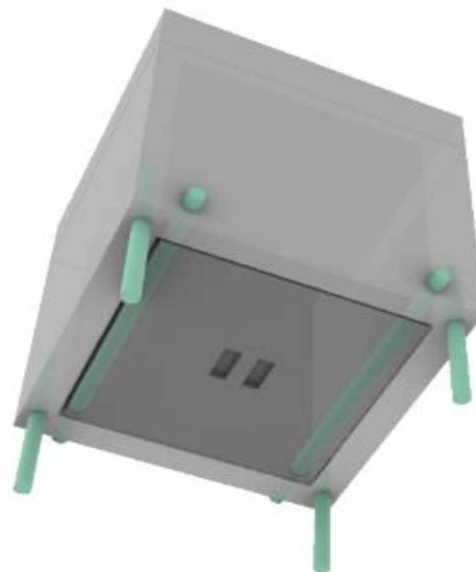

54. *Viasz használata negatív formaként*

Az „elrejt” edény megtervezése okozta számomra a legtöbb fejtörést, egy olyan módot találni az edény zárására, aminek nyitása nem egyértelmű azok számára, akik először látják. Próbáltam utánanézni trükkösen zárható dobozok mechanizmusának, de ezek legtöbbször fából készülnek és az anyag rugalmasságát, részletekbe menő formálhatóságát használják ki, ez pedig az én anyagaimra nem jellemző. Azon kezdtem el gondolkodni, hogy hogyan lehetne a fedelet az üvegrudakkal rögzíteni, amik látszólag csak díszítőelemek. Eszembe jutott többek között, hogy a „fedele” az edény alján legyen. Az alsó lap lyukas és két üvegrúd rögzíti az edény falához, amit ki kell húzni ahhoz, hogy kinyithassuk. Ezeket a rudakat fóliával vontam be az öntés idejére, hogy aztán ki lehessen őket húzni.

55. Az „elrejt” dobod szerkezete, előlnézet

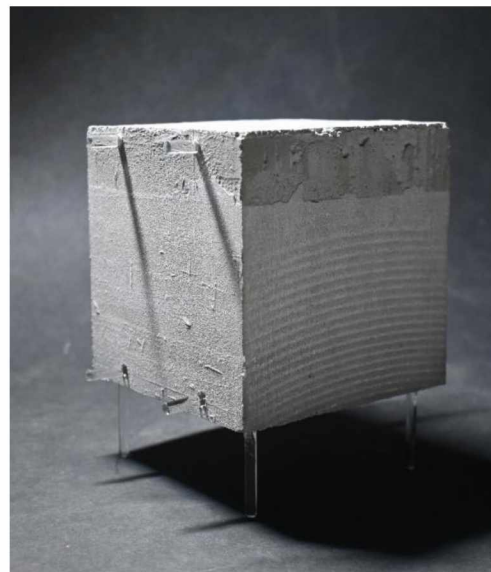

56. Az „elrejt” dobod szerkezete, alulnézet

Ennél az edénynél az első tervem egy egyszerűbb változat volt, de mivel a befejezetlenség érzetét kelthette, ezért tértem át egy másik megoldáshoz, a konzulensem tanácsára.

57. Vázlat az „elrejt” dobozhoz

58. Próba az „elrejt” dobozhoz

A próbadarabok hibája mindhárom doboznál a fedél illeszkedése volt, ami a figyelmetlenségemből adódott, nehezemre esett figyelmesen kivágni a hungarocell lapokat, és pontosan kimérni a méreteket, párhuzamost, merőlegest. Problémám akadt még azzal, hogy a „megmutat” doboznál az üveglapokat nem ragasztottam előre össze elég erősen és az öntésnél szétcsúsztak, valamint a betont körülvevő üveglapokkal is ez történt, ugyanis a kisebb méretű próbadaraboknál viasszal fogtam össze az üveglapokat, de mikor a dobozt

eredeti méretben öntöttem, ez már nem volt elég, hogy ellenálljon a folyékony beton súlyának. Előfordult még, hogy a síküveg levágásánál is hibákat vétettem, ugyanis vastag üveg vágásában nem vagyok jártas, ezért segítséget kértem a hatékony és pontos munka érdekében.

A kivitelezés összességében jól zajlott, ugyanis olyan probléma nem merült fel, amire valamilyen módon ne tudtam volna megoldást találni.

A végleges tárgyak

Megmutat

59. „Megmutat” doboz

60. „Megmutat” doboz családi ereklyével

61. „Megmutat” doboz emléktárggyal

62. „Megmutat” doboz kincsekkel

Sejtet

63. „Sejtet” doboz

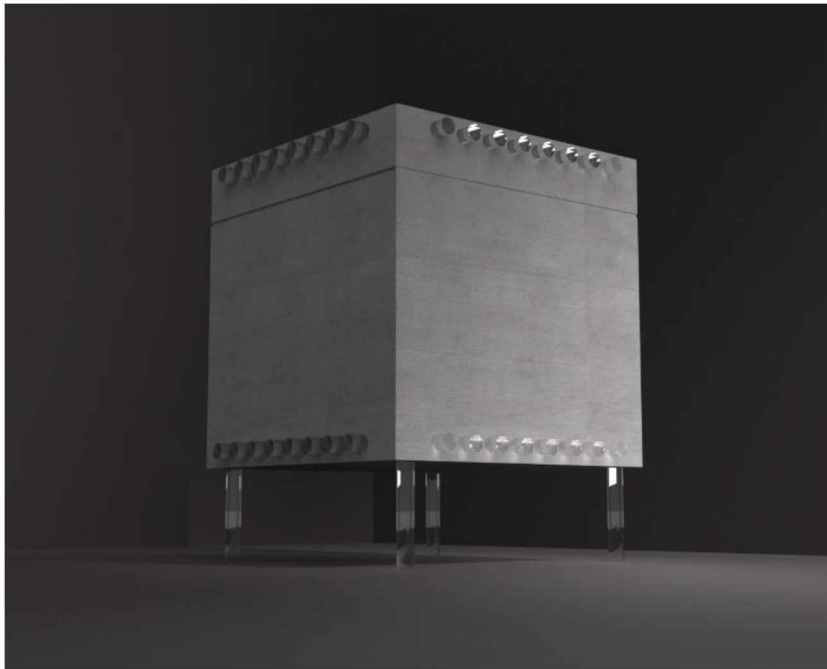

64. „Sejtet” doboz írószerekkel 1

65. „Sejtet” doboz írószerekkel 2

Elrejt

66. „Elrejt” doboz, látványterv

67. „Elrejt” doboz, makett

ÖSSZEGZÉS

A tárgyakat az eredeti elképzeléseknek megfelelően sikerült megvalósítani, bár az elkészítésük több időt igényelt, mint amit először gondoltam. A kollektív konzultációk során az intézet oktatóitól konstruktív javaslatokat és biztatást kaptam, amik a jövőbeli fejlesztésekhez inspirációt adtak, és amit ezúton is köszönök.

Jövőbeli fejlesztésként az első edénynél (megmutat) szinte az egyetlen változás, amit el tudok képzelni: a mérete és aránya. Elképzelhető a tároló nagyobb méretben, amiben nagyobb tárgyak is elhelyezhetők. Ezenkívül még javasolták fényforrás beépítését, illetve az edény arányán is lehet változtatni a tartalma szerint, például lehet kocka vagy fekvő arányú hasáb. Az edény más részein változtatni nem érdemes, mivel a nagy üvegfalak a tartalmának láthatóságát segítik. Az edény fedelében kampók elhelyezése lehetséges, amelyekre a benne tárolt tárgyat fel lehet függeszteni, ez segíti, hogy minél több szögből láthassuk.

A második edény (sejtet) esetében a színtelen üveget színes vagy strukturált felületű üvegre cserélném, ezzel szemben a beton színe az eredeti maradna, ezzel is változatos, játékos karaktert adva a tárgynak, és közelebb hozva a használó személyiségéhez.

68., 69. *Szín vázlatok* 1, 2

E tárgy esetében a színes üveg nem nehezítené meg a használatot az első fajta dobozzal szemben. El tudnék még képzelni több, kisebb edényt is egy komplex helyett, melyek ergonomikusabbak, kevésbé szoborszerűek. Lehetne edényeket tervezni specifikus funkciókhoz is, amik alkalmazkodnának a benne tárolt tárgy alakjához, mint ceruzatartó, fogkefetartó, cukortartó, evőeszköztartó, esetleg polc vagy nagyobb tárolórendszerek.

A harmadik edény (elrejt) esetében a zárásra több módszer is tervezhető. Emellett a tárgy szoborszerűsége még fokozható azáltal, hogy jobban eltér a másik két edény formájától, ezzel is elrejtve tároló funkcióját. A tömör üvegrudak helyett a lábak esetleg lehetnének csövek, ezzel a tárgy légiesebbé válhatna. Ennél az edénynél is érvényes a különböző méretek átgondolása. Ezzel a formavilággal másik funkcióként halotti urna is készíthető. A formavariációk, színek, méretek és arányok kisebb-nagyobb módosításával tehát sokféle, változó igényt ki tudnak elégíteni a tervezett tárolók. Ez a munka arra tanított, hogy türelmesebben és precízebben dolgozzak. Remélem, hogy a gyártási folyamat tökéletesítése, és a munkafolyamat során felmerült problémák megoldása után a tárgyaim többféle változatban elkészülhetnek, és egyszer a letisztult formavilágot kedvelők otthonainak részeivé válhatnak.

KÉPJEGYZÉK

1. Enteriőr 1, Rene Gonzalez
michaelstavaridis.squarespace.com
2. Enteriőr 2, Annabell Kutucu,
anniversary-magazine.com
3. Enteriőr 3, <https://hu.pinterest.com/pin/374080312816215887/>
4. Enteriőr 4, Oudens Ello Architecture, https://www.archdaily.com/967209/norwell-public-library-oudens-ello-architecture?ad_medium=gallery
5. Tál emberi lábbal, i.e. 3700–3450, Egyiptom, kerámia (vörös csiszolt), 13.2 x 13.7 x 9.8 cm, Metropolitan Museum, New York
<https://www.metmuseum.org/art/collection/search/547212>
6. Etető edények, késő bronzkor, Ausztria, kerámia, 10 x 12 x 5,7 cm, Wien Museum
<https://www.eurekaalert.org/multimedia/672211>
7. Nő alakú edény, a kökénydombi I. Vénusz, neolitikum, kézzel formált kerámia, 21,2 x 11,5 x 0,5 cm, Tornyai János Múzeum, Hódmezővásárhely
http://tornyaimuzeum.hu/gyujtemeny/regeszet/no-alaku-edeny-a-kokenydombi-i-venusz_127.html
8. Kanópuszedény, i.e. 1327-1318, Théba, alabástrom, aranyfüst, 85,5 x 54 x 54 cm, The Egyptian Museum, Kairó
<https://egyptianmuseumcairo.eg/ar/artefacts/container-for-canopic-vases/>
9. Kerámia füstölőtartó, i.e. 2000, Tell-Basmosian, kerámia, Sulaymaniyah Museum, Irak
https://en.wikipedia.org/wiki/Tell_Bazmusian
10. Terrakotta pyxis, i.e. 3.-2.sz., Macedónia, terrakotta, 13.4 x 15.1 cm, Metropolitan Museum, New York

<https://www.metmuseum.org/art/collection/search/255663?ft=pyxis&offset=0&rpp=40&pos=39>

11. Fedeles üvegmozaik pyxis, 1. sz., öntött üveg, 4.9 x 4 x 4.2 cm, Metropolitan Museum, New York
<https://www.metmuseum.org/art/collection/search/245723?ft=pyxis&offset=0&rpp=40&pos=30>
12. Monstrancia, 15. sz., réz, ezüst, üveg, 45.3 x 18.3 x 13 cm, Metropolitan Museum, New York
<https://www.metmuseum.org/art/collection/search/464473?ft=monstrance&offset=0&rpp=40&pos=11>
13. Pyxis festett mintával, 12-13. sz., elefántcsont, festett, aranyozott rézötövet foglalatokkal, 12 x 11.3 x 12.1 cm, Metropolitan Museum, New York
<https://www.metmuseum.org/art/collection/search/446818?ft=pyxis&offset=40&rpp=40&pos=49>
14. Galleria dei Lavori, Firenze – Francesco del Toppo: **Barberini Cabinet**, 1606–23 k., 59.1 x 96.8 x 35.9 cm, tölgy és nyárfa különböző egzotikus keményfákkal, ébenfa díszlécekkal, márvány- és palatáblákkal; színes márványból, hegyikristályból és különböző keménykövekből álló pietre dure munka. Metropolitan Museum, New York. <https://www.metmuseum.org/art/collection/search/207712>
15. Paul de Lamerie: **Tea- és cukortartó dobozban**, 1738/39 ezüst, tölgyfa, rózsafa, puszpángfa és ébenfa berakásokkal, ezüst foglalatokkal, befoglaló doboz mérete: 19 x 33,6 cm, Metropolitan Museum, New York
<https://www.metmuseum.org/art/collection/search/761576?deptids=12&ft=boxes&offset=0&rpp=40&pos=4>
16. Jean-Claude Duplessis– Charles-Nicolas Dodin, **Tintatartó**, 1759, Sèvres, porcelánmassza, festett és aranyozott, ezüstözött foglalatokkal, 17 x 38 x 27.1 cm, The Wallace Collection, London
<https://www.wallacecollection.org/explore/collection/search-the-collection/ecritoire-%C3%A0-globes-inkstand/>
17. Philip Webb – Edward Burne-Jones: **Backgammon játékosok**, 1861, festett fenyő, olajfesték bőrön, sárgaréz, vörösréz, 185.4 x 114.3 x 53.3 cm, Metropolitan Museum, New York
https://www.metmuseum.org/art/collection/search/195456?deptids=12&high=on&ft=* &offset=0&rpp=40&pos=11
18. Angel Ciganda: Tárolók, 1999, N. Dvorszky Hédi (2000) Magyar Iparművészet, 2000/1, Magyar Művészeti Akadémia Alapítvány, Budapest
19. Le Corbusier, Villa Savoye, Poissy, 1931.
https://en.wikipedia.org/wiki/Villa_Savoye
20. OUALALOU+CHOI: Kilo Architectures: *Látogatóközpont*, Meknes, Marokkó, 2011.
<https://www.archdaily.com/171917/volubilis-visitor-center-kiloarchitectures>

21. Livio Vacchini & Silvia Gmür: House of the Three Women, Beinwil am See, Aargau, Svájc, 1995-98 <https://ofhouses.com/post/172058010554/532-livio-vacchini-silvia-gm%C3%BCr-house-of-the>
22. Mayumi Miyawaki: Blue Box House, Tokió, Japán, 1971 <https://architectureofdoom.tumblr.com/post/17170250998/fuckyeahbrutalism-blue-box-house-tokyo-japan>
23. Ház, Bjuråker, Svédország, saját fotó
24. Dobozterv
25. George Chakhava-Zurab Jalaghania Bank of Georgia központja, Tbilisi, 1975
26. René Dubois: **Szekreter**, 1770–75 k., festett és lakkozott tölgy, európai lakkozással, mahagóni, akácia, aranyozott bronz rátétekkel, 152.4 x 67.9 x 34cm, Metropolitan Museum, New York, <https://www.metmuseum.org/art/collection/search/206972>
27. Antik japán vitrin, <https://demodedouguya.com/collections/showcase>
28. Michele J Lee: Midst, kabinetszekrény. https://leibal.com/furniture/midst/?utm_source=pinterest&utm_medium=social
29. Antik keményfa, kínai tükör doboz gyöngyház berakással, 1810 <https://www.hygra.com/uk/jb/jb112/>
30. Lámpás, Södertälje, Svédország, 1925. <https://tb.kulturhotell.se/items/show/9881>
31. Beton és üveg kísérlet (2022), saját fotó
32. Beton és Üveg aztal (2023), saját fotó
33. Plasztikus falburkolat, beton és üveg (2022), saját fotó
34. Beton és üveg kísérlet 2. (2022), saját fotó
35. Beton és üveg kísérlet 3. (2022), saját fotó
36. Beton és üveg gyertyatartó (2022), saját fotó
37. Vázlatrajzok, saját fotó
38. Hungarocell szabása, saját fotó
39. Negatív összeállítás, saját fotó
40. Öntőforma, saját fotó, saját fotó
41. Betonöntés, saját fotó, saját fotó
42. Forma kibontás előtt, saját fotó
43. Forma kibontás közbe, saját fotó
44. Kezdeti ötletek 1, digitális látványterv
45. Kezdeti ötletek 2, digitális látványterv
46. Kezdeti ötletek 3, digitális látványterv
47. Fül variációk 1, digitális látványterv
48. Fül variációk 2, digitális látványterv
49. Kezdeti ötletek 4, digitális látványterv
50. Kezdeti ötletek 5, digitális látványterv
51. Kezdeti ötletek 6, digitális látványterv
52. Kezdeti ötletek 7, digitális látványterv
53. Megmutat doboz arány vázlatai, digitális látványterv
54. Viasz használata negatív formaként, saját fotó
55. Az „elrejt” doboz szerkezete előlnézet, digitális látványterv

56. Az „elrejt” doboz szerkezete, alulnézet, digitális látványterv
57. Vázlat az „elrejt” dobozhoz, digitális látványterv
58. Próba az „elrejt” dobozhoz, saját fotó
59. „Megmutat” doboz, saját fotó
60. „Megmutat” doboz családi ereklyével, saját fotó
61. „Megmutat” doboz emléktárggyal, saját fotó
62. „Megmutat” doboz kincsekkel, saját fotó
63. „Sejtet” doboz, saját fotó
64. „Sejtet” doboz írószerekkel 1, saját fotó
65. „Sejtet” doboz írószerekkel 2, saját fotó
66. „Elrejt” doboz, digitális látványterv
67. „Elrejt” doboz, makett, saját fotó
68. Szín vázlatok 1, saját fotó
69. Szín vázlatok 2, saját fotó

IRODALOMJEGYZÉK

Bhaskaran, Lakshmi (2007): *A forma művészete*. Budapest: Scolar Kiadó.

Black-figured amphora, British Museum, London.

https://www.britishmuseum.org/collection/object/G_1843-1103-97

Branczik Márta (2020): *Brutalizmus*. Kedves László Könyvműhelye, Budapest

Cséfalvay Pál (1992). *Az Esztergomi Bazilika, Kincstár és Vármúzeum*. Budapest, Helikon Kiadó.

https://library.hungaricana.hu/hu/view/EsztergomKonyvek_122/?pg=29&layout=s

Domanovszky György (1981): *A kerámiaművészet kezdetei*. Budapest: Képzőművészeti Alap Kiadóvállalata.

Duplessis, Jean-Claude – Dodin, Charles-Nicolas: *Ecritoire 'à globes' Inkstand*. Wallace Collection, London. <https://www.wallacecollection.org/explore/collection/search-the-collection/ecritoire-%C3%A0-globes-inkstand/#&gid=1&pid=1>

N. Dvorszky Hédi (2000) *Magyar Iparművészet*, 2000/1, Magyar Művészeti Akadémia Alapítvány, Budapest

Ernyey Gyula (2000): *Design. Tervezéselmélet és termékformálás 1750–2000*. Budapest–Pécs: Dialóg Campus Kiadó.

Fabergé, The Imperial Eggs. <https://www.faberge.com/the-world-of-faberge/the-imperial-eggs>

Forrest, Tim (1998): *Antik porcelán és ezüst*. Budapest: Panoráma Kiadó.

Géczy Nóra (2019): *Design. Tér- és formakultúra*. Budapest: Scolar Kiadó.

Gombrich, E.H. (1987): *A művészet története*. Budapest: Gondolat Kiadó.

Härbre fogalma. <https://sv.wikipedia.org/wiki/H%C3%A4rbre>

Hart, George (1992): *Az ókori Egyiptom* (Szemtanú-sorozat). Budapest: Park Kiadó.

Kosáry Domokos főszerk. *Száz magyar falu*. <https://www.arcanum.com/hu/online-kiadvanyok/SzazMagyarFalu-szaz-magyar-falu-1/lebeny-888C/a-tisztes-ipar-8A4B/>

Melegati, Luca (1995): *Az üveg*. Budapest: Officina Nova.

Melegati, Luca (1996): *A porcelán*. Budapest: Officina Kiadó.

Mikó Árpád szerk. (1994): *Pannonia Regia, Művészet a Dunántúlon 1000-1541*. Budapest, Magyar Nemzeti Galéria.

https://library.hungaricana.hu/hu/view/ORSZ_NEMG_kv_54_Pannonia/?pg=531&layout=s

Nő alakú edény, az I. kőkénydombi Vénusz. http://tornyaimuzeum.hu/gyujtemeny/regeszet/no-alaku-edeny-a-kokenydombi-i-venusz_127.html

N. Dvorszky Hédi (2000): *Magyar Iparművészet*, 2000/1, Magyar Művészeti Akadémia Alapítvány, Budapest

Ortutay Gyula főszerk. (1977): *Magyar Néprajzi Lexikon*. Budapest: Akadémiai Kiadó.

<https://www.arcanum.com/hu/online-kiadvanyok/Lexikonok-magyar-neprajzi-lexikon-71DCC/k-72CDA/katonalada-72DEB/>

Standard of Ur, British Museum, London.

https://www.britishmuseum.org/collection/object/W_1928-1010-3

Terracotta pyxis with Lid. Metropolitan Museum, New York.

<https://www.metmuseum.org/art/collection/search/247535>

Vadas József (1979): *A Művészi Ipartól az Ipari Művészetig*. Budapest: Corvina Könyvkiadó.

Voit Pál szerk. (1983): *Régiségek könyve*. Budapest: Gondolat Kiadó.

MATE Szervezeti és Működési Szabályzat

III. Hallgatói Követelményrendszer

III.1. Tanulmányi és Vizsgaszabályzat

6.13. sz. függelék: A MATE egységes szakdolgozat /
diplomadolgozat / záródolgozat / portfólió készítési útmutatója

4.2. sz. melléklete: Nyilatkozat a záródolgozat/szakdolgozat/diplomadolgozat/portfólió nyilvános hozzáféréséről és eredetiségéről

NYILATKOZAT

a szakdolgozat¹ nyilvános hozzáféréséről és eredetiségéről

A hallgató neve: Andor Sára
A Hallgató Neptun kódja: P3B2TH
A dolgozat címe: Tárolásra alkalmas tárgyak
A megjelenés éve: 2024
A konzulens intézetének neve: Rippl-Rónai Művészeti Intézet
A konzulens tanszékének a neve: Elméleti Tanszék

Kijelentem, hogy az általam benyújtott sszakdolgozat² egyéni, eredeti jellegű, saját szellemi alkotásom. Azon részeket, melyeket más szerzők munkájából vettem át, egyértelműen megjelöltem, és az irodalomjegyzékben szerepeltettem.

Ha a fenti nyilatkozattal valótlan állítottam, tudomásul veszem, hogy a záróvizsga-bizottság a záróvizsgából kizár és a záróvizsgát csak új dolgozat készítése után tehetek.

A leadott dolgozat, mely PDF dokumentum, szerkesztését nem, megtekintését és nyomtatását engedélyezem.

Tudomásul veszem, hogy az általam készített dolgozatra, mint szellemi alkotás felhasználására, hasznosítására a Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem mindenkori szellemitulajdonkezelési szabályzatában megfogalmazottak érvényesek.

Tudomásul veszem, hogy dolgozatom elektronikus változata feltöltésre kerül a Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem könyvtári repozitori rendszerébe. Tudomásul veszem, hogy a megvédett és

-nem titkosított dolgozat a védést követően

-titkosításra engedélyezett dolgozat a benyújtásától számított 5 év eltelte után nyilvánosan elérhető és kereshető lesz az Egyetem könyvtári repozitori rendszerében.

Kelt: Bárdudvarnok, 2024. április 21.

Hallgató aláírása

¹ A megfelelő dolgozattípus meghagyása mellett a többi típus törlendő.

² A megfelelő dolgozattípus meghagyása mellett a többi típus törlendő.

MATE Szervezeti és Működési Szabályzat

III. Hallgatói Követelményrendszer

III.1. Tanulmányi és Vizsgaszabályzat

6.13. sz. függeléke: A MATE egységes szakdolgozat /
diplomadolgozat / záródolgozat / portfólió készítési útmutatója

4.1. sz. melléklete: Konzulensi nyilatkozat

NYILATKOZAT

Andor Sára (hallgató Neptun azonosítója: **P3B2TH**) konzulenseként nyilatkozom arról, hogy a szakdolgozatot áttekintettem, a hallgatót az irodalmi források korrekt kezelésének követelményeiről, jogi és etikai szabályairól tájékoztattam.

A szakdolgozatot a záróvizsgán történő védeésre javaslom / nem javaslom.

A dolgozat állam- vagy szolgálati titkot tartalmaz: igen nem

Kelt: Kaposvár, 2024. év április hó 21. nap

belső konzulens